

ADLER OLSEN

Jussi

SELFIES

KRIMIROMÁNHOST

sedmý případ
CARLA MÖRCKA
Z ODDĚLENÍ Q

JUSSI ADLER-OLSEN
SELFIES

Kriminální román

Jussi ADLER
OLSEN

SELFIES

Brno 2018

Selfies © Jussi Adler-Olsen and JP/Politikens

Hus A/S København, 2016

Cover photo © F1online/Westend61/

Stefan Kranefeld

Cover design © dtv

Translation © Kristina Václavů, 2017

Czech edition © Host — vydavatelství, s. r. o., 2018
(elektronické vydání)

ISBN 978-80-7577-376-0 (Formát PDF)

ISBN 978-80-7577-377-7 (Formát ePub)

ISBN 978-80-7577-378-4 (Formát MobiPocket)

Věnováno naší báječné „rodině“ v Barceloně,
Olafu Slott-Petersenovi, Annette Merrildové,
Arnemu Merrild Bertelsenovi
a Michaelu Kirkegaardovi

Netušila, jak dlouho se brouzdala rozmoklým listím ulpívajícím na botách, uvědomovala si však, že má holé paže úplně prochladlé, volání z domu sílí a je zlostnější, až ji z toho píchlo u srdce. Divže se nerozplakala, což ale rozhodně neměla v úmyslu.

Budeš z toho mít ošklivé vrásky, Dorrit, řekla by jí maminka. Takové věci dovedla báječně připomenout.

Dorrit se zahleděla na širokou tmavou stopu, kterou za sebou zanechávala ve spadáném listí, a ještě jednou spočítala okna i dveře v domě. Moc dobře věděla, kolik jich je, jen potřebovala zabít čas. Dvoje dvoukřídle dveře, čtrnáct velkých oken a čtyři podlouhlá okénka v suterénu, a kdyby počítala jednotlivé okenní tabulky, bylo by jich sto dvaadvacet.

Napočítám už skoro do nekonečna, pomyslela si hrdě. Uměla to jako jediná ze třídy.

V postranním křídle zaskřípaly panty dveří od sklepa, což bylo zřídkaždy dobré znamení.

„Dovnitř nepůjdu,“ šeptala si pro sebe, když uviděla komornou, jak stoupá po schodech a míří přímo k ní.

Vzadu v zahradě bylo temné křoví, často si tam zalézala a schovávala se i po celé hodiny, pokud to bylo nutné, ale tentokrát byla komorná rychlejší, pevně ji chytila za ruku a už ji nepustila.

„To snad není pravda, Dorrit, pobíhat tu ve svátečních botičkách. Paní Zimmermannová se bude zlobit, až uvidí, jak jste zmazaná. To přece víte.“

Zastavila se v punčochách u pohovky a připadala si divně, protože se na ni obě ženy podívaly, jako by netušily, co tam pohledává.

Babiččin kamenný výraz svědčil o hrozícím výbuchu vzteku a maminka byla uplakaná. Tvář měla plnou vrásek, před kterými by před chvílí varovala Dorrit.

„Teď ne, Dorritko, něco tu řešíme,“ řekla maminka.

Dorrit se rozhlédla. „Kde je táta?“ zeptala se.

Ženy na sebe pohlédly. Maminka jí na zlomek vteřiny připomněla vyděšené zvířátko choulící se v koutě, a nebylo to poprvé.

„Utíkej do jídelny, Dorrit. Jsou tam nějaké časopisy, můžeš si je prolistovat,“ nařídila jí babička.

„Kde je táta?“ zeptala se Dorrit znovu.

„O tom si promluvíme později. Odešel,“ odpověděla babička.

Dorrit opatrně o krok ustoupila a sledovala pohyb babiččiny rukou, směřující proti ní. Znamenal: „JDI UŽ!“

Zrovna tak dobře mohla zůstat na zahradě.

Na masivním stole v jídelně ještě ležely talíře s nedojezenými karbanátky a oschlým zadělávaným květákem. Vidličky a nože se válely na ubruse se skvrnou od vína ze dvou převržených křišťálových sklenic. Bylo to velmi neobvyklé a Dorrit se tam vůbec nechtělo zůstat.

Otočila se a zadívala se do vstupní haly s řadou vysokých tmavých dveří s ohmatanými klikami. Velký dům byl rozdělený do několika částí a Dorrit se domnívala, že ho zná do posledního kouta. V prvním patře to vonělo tak silně babiččinými pudry a parfémy, že to člověk cítil z oblečení ještě doma. Tam nahoře Dorrit v záplavě světla pronikajícího okny nic neupoutalo.

V zadním traktu přízemí se naopak cítila velmi dobře. Ze zatažených závěsů a těžkého nábytku, jaký se jinak v Dorritině světě nikde nevyskytoval, stoupal nakyslý a zároveň nasládlý pach tabáku. Z velkých polstrovaných křesel, do kterých

se člověk mohl zavrtat a přitáhnout si nohy pod sebe, a z pohovek s vyřezávanými černými opěradly, potaženými hnědým, dekorovaným sametem. To bylo dědečkovu království.

Před hodinou, než se tatínek pohádal s babičkou, jich všech pět spokojeně sedělo u jídelního stolu a Dorrit si myslela, že ji dnes čeká skvělý den.

Jenže pak tatínek řekl něco úplně nevhodného, až babičce málem vypadly oči z důlků a dědeček vstal od stolu.

„To si vyřiďte sami,“ prohlásil, povytáhl si kalhoty a byl ten tam. V tu chvíli ji poslali na zahradu.

Dorrit opatrně vzala za kliku dveří vedoucích do dědečkovy pracovny. Podél jedné stěny stálo pár hnědých komod s otevřenými krabicemi se vzorky bot, u protější stěny viděla dědečkův vyřezávaný psací stůl pohřbený pod hromadami papírů, které byly pokryté spoustou červených a modrých čar.

Tady to bylo obzvláště silně cítit tabákem, i když dědeček v tom temném prostoru nebyl. Skoro se zdálo, jako by kouř vycházel z rohu mezi dvěma knihovnami, odkud se linul úzký paprsek světla a dopadal na židli za psacím stolem.

Dorrit popošla kupředu, aby se podívala, odkud se světlo bere. Bylo to napínavé, protože ta úzká průrva mezi knihovnami odhalovala neznámé území.

„Tak už šly?“ zaskřehotal dědeček někde za policemi.

Dorrit se protáhla skulinou do pokojíku, který ještě nikdy neviděla, a tam, na staré, kůži potažené židli s opěrkami seděl za dlouhým stolem dědeček a soustředěně se skláněl nad něčím, na co nedohlédla.

„Jsi to ty, Rigmor?“ ozval se dědečkův osobitý hlas. To ta jeho němčina, ne a ne se jí zbavit, říkávala často trochu podrážděně maminka, ale Dorrit se to líbilo.

Vybavení místnosti bylo docela jiné než ve zbývajících částech domu. Tady nebyly stěny holé, ale poseté malými

i velkými fotografiemi, a když se člověk podíval, na všech spatřil téhož muže v uniformě v různých situacích.

I přes tabákový dým působila místnůstka světlejším dojmem než pracovna. Dědeček si tam hověl s vyhrnutými rukávy a ona si všimla dlouhých silných žil, které se mu vinuly po obnažených předloktích. Pohyboval se klidně a uvolněně. Opatrně otáčel snímky a bedlivě je zkoumal. Vypadalo to vlastně docela mile, jak si tam tak seděl, až se Dorrit pousmála. Ale když se k ní o vteřinu později otočil, zjistila, že se ten obvykle přátelský úsměv zkrivil a ztuhl, jako by dědeček kousl do kyselého jablka.

„Dorrit?!“ řekl, napůl vstal a rozpráhl ruce, skoro jako by se pokoušel zakrýt, čím se zabývá.

„Promiň, dědo. Ale nevěděla jsem, kam mám jít.“ Pak se obrátila k fotografiím na stěně. „Podle mě je ti ten pán na nich podobný.“

Dlouho se na ni díval, jako by zvažoval, co říct, ale pak ji vzal za ruku, přitáhl si ji k sobě a posadil na klín.

„Vlastně bys tu neměla být, protože je to dědův tajný pokoj. Ale když už jsi tady, asi to tak má být.“ Kývl hlavou ke stěně. „Ach ano, Dorrit, máš pravdu. Na těch fotografiích jsem skutečně já. Když jsem byl ještě mladý a bojoval jsem ve válce za Německo.“

Dorrit přikývla. V uniformě mu to slušelo. Měl černou čepici, černý kabátec a černé jezdecké kalhoty. Všechno bylo černé. Opasek, holínky, pouzdro na opasku, rukavice. Jen obličeje a úsměvy sněhobílých zubů zářily z té záplavy černě.

„Takže tys byl voják, dědo?“

„*Jawohl*. Můžu ti ukázat i pistoli, mám ji tamhle na polici. Luger P.08 neboli Parabellum. Mnoho let mi byla nejlepším přítelem.“

Dorrit vytřeštila oči na policičku. Pistole byla šedočerná a pouzdro vedle ní hnědé. Ležel tam i úzký nůž v pochvě vedle něčeho, co nedokázala pojmenovat, ale podobalo se to baseballové pálce, jen to mělo na jedné straně černou plechovku.

„Ta pistole opravdu střelí?“ zeptala se.

„Ta střelila mockrát, Dorrit.“

„Takže tys byl opravdový voják, dědo?“

Usmál se. „Jo, tvůj děda byl moc statečný a dobrý voják a dokázal za druhé světové války spoustu věcí, takže na něj můžeš být hrdá.“

„Ve světové válce?“

Přikývl. Pokud Dorrit věděla, nebylo na válce nikdy nic dobrého. Nic, co by člověku vykouzlilo úsměv na tváři.

Nadzvedla se a podívala se dědečkovi přes rameno, aby spatřila, čím se zabýval, než ho vyrušila.

„Nein, Dorritchen, na tyhle obrázky by ses asi neměla dívat,“ řekl, chytil ji zezadu za hlavičku a přitáhl si ji zpátky k sobě. „Snad někdy jindy, až budeš velká, tohle není nic pro malé děti.“

Přikývla, ale přesto se o pár centimetrů povytáhla a tentokrát už jí nikdo nebránil.

Když jí padl zrak na sled černobílých snímků, na kterých k dědečkovi přivlekli muže se svěšenými rameny, on zvedl na dalším snímku pistoli a pak muže střelil do týla, opatrně se zeptala: „Na to jste si ale jen hráli, že jo, dědo?“

Jemně ji otočil tvářičkou k sobě, aby si hleděli do očí.

„Válka není žádná hra, Dorrit. Zabíjíš nepřátele, protože jinak zabijí oni tebe, to snad chápeš, ne? Kdyby se tvůj děda tehdy nebránil ostošest, tak bychom tu spolu dneska nejspíš neseděli, víš?“

Pomalou zavržela hlavou a přitáhla se blíž k hraně stolu.

„A to tě všichni ti lidi chtěli zabít?“

Klouzala pohledem po fotografiích všech velikostí a u některých ani netušila, co by měly představovat. Nebyl to hezký pohled. Lidé se na nich poroučeli k zemi. Muži i ženy viseli na provazech. Byl tam muž, kterého uhodili zezadu do hlavy kyjem. A na všech stál hned vedle její dědeček.

„Ano, chtěli, byli zlí a odporní. Ale ty si kvůli tomu vůbec nedělej starosti, drahoušku. Je po válce a žádná další nebude, to ti děda slibuje. Všechno to tehdy skončilo. *Alles ist vorbei.*“ Obrátil se k fotografiím na stole a malinko se usmál, jako by mu dělalo radost se na ně dívat. Zřejmě proto, že už se nemusel bát svých nepřátel a chránit se před nimi, napadlo ji.

„To je dobře, Opa,“ odpověděla.

Zaslechli kroky z vedlejší místnosti zhruba současně a stihli se zvednout ze židle, než se v mezeře mezi knihovnamí objevila Dorritina babička a podívala se na ně.

„Co se to tu děje?“ zeptala se stroze, natáhla se po Dorrit a přitom na ně spustila. „Dorrit tu rozhodně nemá co pohledávat, Fritzle, copak jsme se jasně nedohodli?“

„*Alles in Ordnung, Liebling.* Dorrit sotva přišla a právě se chystala odejít. Nemám pravdu, Dorritko?“ řekl jemným hlasem, ale čísel z něho chlad. *Ani nemukneš, jestli nechceš mít potíže*, pochopila velmi rychle, takže přikývla a poslušně se nechala babičkou odvést do pracovny. V okamžiku, kdy místnost opouštěly, si ještě stihla prohlédnout stěny vedle dveří. I ty byly vyzdobené. Na jedné straně visela červená vlajka s velkým bílým kruhem uprostřed vyplněným z větší části zvláštním černým křížem a na druhé straně byla barevná fotografie dědečka, jak v pozoru zvedá k nebi nataženou pravici.

Tohle nikdy nezapomenu, napadlo ji poprvé v životě.

„Nevšímej si, co babička říká, ani toho, cos viděla u dědy, slibuješ, Dorrit? Jsou to všechno jen samé hlouposti.“

Maminka jí nacpala ruce do rukávků kabátu a přidřep-la si k ní.

„Teď pojedeme domů a na všechno zapomeneme, ano, broučku?“

„Ale mami, proč jste na sebe v jídelně tak křičeli? To proto tatínek odešel? A kde je teď? Šel domů?“

Maminka zavrtěla hlavou a zatvářila se vážně. „Ne, my si teď s tatínkem nějak nerozumíme, takže šel někam jinam.“

„A kdy se vrátí?“

„Nevím, jestli se vrátí, Dorrit. Ale nebuď smutná. Tátu nepotřebujeme, děda s babičkou se o nás postarají, to přece víš.“ Usmála se a něžně vzala její tvářičku do dlaní. Z úst jí bylo cítit něco štiplavého. Jako ta průhledná tekutina, kterou dědeček občas rozléval do malých skleniček.

„Poslyš, Dorrit. Ty jsi tak hezká a roztomilá. Ze všech holčiček na světě ta nejlepší, nejchytřejší a nejšikovnější, takže my to bez táty zvládneme, nemyslíš?“

Dorrit se pokusila přikývnout, ale měla hlavinku jako v kleštích.

„Podle mě bychom si teď měly pospíšit domů, zapnout si televizi a podívat se na všechny ty nádherné šaty, které si dámy oblékly na princovu svatbu s tou čínskou dívkou, co říkáš, Dorrit?“

„Takže z Alexandry bude taky princezna?“

„Ano, jakmile se vezmou. Ovšem do té doby je jen úplně obyčejná holka, která si našla pravého prince, ale to ty taky klidně jednou můžeš, zlatíčko. Až vyrosteš, budeš bohatá a slavná, protože jsi ještě lepší a hezčí než Alexandra a můžeš mít, na co si vzpomeneš. Jen se podívej na své blond vlásky a krásné rysy, copak Alexandra něco takového má?“

Dorrit se usmála. „A ty se mnou zůstaneš navždycky, že jo, mami?“ Zbožňovala, když se jí u maminky podařilo vyvolat takové pohnutí.

„To víš, že ano, zlatíčko. Udělám pro tebe všechno.“

1) Úterý 26. dubna 2016

Předešlá noc zanechala na jejím obličeji jako vždy stopy. Kůže se zdála vyschlejší a tmavé kruhy pod očima o něco hlubší, než kdy šla spát.

Denise se na svůj obraz v zrcadle zamračila. Hodinu se věnovala napravení škod, ale nikdy to nestačilo.

„Vypadáš a smrdíš jako děvka,“ napodobovala matčin hlas a nanesla si ještě jednu vrstvu řasenky.

Hluk ze sousedních pokojů svědčil o tom, že i ostatní nájemníci se konečně probudili k životu a brzy bude zase večer. Byla to známá změt zvuků: cinkání láhví, vzájemné bušení na dveře při žebrání o cigarety a věčné procesí na omšelou toaletu se sprchou, obojí označované v nájemní smlouvě za exkluzivní.

Jedno miniaturní společenství dánských podlidí v tmavé uličce čtvrti Frederiksstad se dalo do pohybu vstříc dalšímu večeru bez zjevného cíle.

Po chvilce převalování na posteli přistoupila Denise k zrcadlu, aby si podrobně prohlédla svou tvář.

„Zrcadlo, zrcadlo, pověz mi, kdo je v zemi zdejší nejhezčí a nejkrásnější?“ smála se přezíravě a laskala svůj obraz v zrcadle špičkami prstů. Našpulila rty, přejela prsty po pánevní kosti směrem vzhůru přes prsa, dále přes krk a zajela si do vlasů. Z blůzičky z angorské vlny vytáhla pár uvolněných chloupků, nanesla trochu make-upu na nedostatečně pokrytá místa na obličeji a docela spokojeně se na sebe zahleděla. Vytrhané a tužkou namalované obočí s řasami vyztuženými revitalizačním sérem Neulash dodalo jejímu vzezření *appearance*, švih, jak říkala. Duhovka zářila intenzivnějšími barvami a oči působily hlubším dojmem a propůjčovaly jí tuto esenciální extra porci nepřístupnosti.

Zkrátka a dobře byla připravena zhyponotizovat celý svět.

„Jsem Denise,“ napínala šlachy na krku. Hlubším hlasem by to už nešlo.

„Denise!“ zašeptala pomalu se rozevírajícími rty s bradou stlačenou na prsa. Tahle póza fungovala báječně. Někdo by si ji možná mohl vykládat jako výraz poddanosti, ale bylo to přesně naopak. Nedokázaly snad ženské řasy a ohniska zorniček právě z tohoto úhlu nejvíce přitáhnout pozornost svého okolí?

„Všechno pod kontrolou,“ přikývla, zašroubovala víčko krému a shrnula kosmetický arzenál do zásuvky pod zrcadlem.

Po krátkém průzkumu svého krcálku konstatovala, že má před sebou několik hodin úmorné práce, než dá všechno do pořádku, posbírá špinavé prádlo, ustele, umyje všechny skleničky, vynese odpadky a prázdné láhve.

Fuck, pomyslela si, zvedla peřinu a vyklepala ji, natrás-la polštář a ujistila sebe samu, že pokud se některý z jejích amantů dostane až tak daleko, na zbytek se vykašle.

Pak se posadila na okraj postele a rychle si zkontrolovala, jestli má v kabelce všechny potřebné propriety.

Spokojeně přikývla, byla připravená. Jen ať si to na ni hříšný svět se svými choutkami zkusí.

Vtom ji nějaký nevitáný zvuk přiměl ohlédnout se po dveřích. Klapity klap, klapity klap, ozvalo se nenáviděné pokulhávání.

Jdeš moc brzy, mami, pomyslela si, když někdo otevřel dveře do chodby.

Je skoro osm hodin, tak co tu děláš? Byla dávno po večeři.

Počítala vteřiny, a když se ozvalo klepání na její komůrku, podrážděně se vyhoupla z postele.

„Zlatíčko!“ zavolala matka. „Neotevřela bys?“

Denise bez hlesu a soustředěně oddychovala. Jestli ne-
odpoví, snad matka zase odejde.

„Denise, vím, že tam jsi. Otevřela bys, prosím tě? Potře-
buj ti něco říct.“

Denise svěsila ramena. „A proč? Že bys mi přinesla
něco k jídlu?“ zavolala.

„Ne, dneska ne. Ach, co kdyby ses přišla najíst dolů, De-
nise? Jen pro dnešek. Přišla babička!“

Denise obrátila oči v sloup. Takže dole je i babi, víc
nepotřebovala slyšet, aby se jí zpotilo podpaží a stoupl tlak.

„Ať mi bába políbí. Nesnáším ji, babiznu jednu.“

„Ach, Denise, takové věci nesmíš říkat. Nepustila bys
mě na chvíli dovnitř? Musím si s tebou promluvit.“

„Teď ne. Můžeš mi jídlo nechat za dveřmi, jako obvykle.“

Kromě vzlyků chlápka s vytahanou kůží, který bydlel
o několik pokojů dál a už si dal první „pivko na rozjezd“
a teď se rozbřečel nad svým zpackaným životem, se z chodby
neozval ani hlásek. Denise by nepřekvapilo, kdyby všichni
napínali uši, ale co? Mohli prostě matku ignorovat, stejně
jako ona.

Denise matčiny prosby odfiltrovala ze zvukové stopy
a soustředila se radši na pobledlíkův náрек. Všichni ti roz-
vedení chlapi v pronajatých pokojích, jako byl tadyhleten,
byli tak ubozí a směšní. Jak mohli věřit ve světlejší zítřky,
když vypadali, jak vypadali? Smrděli nevypraným prádlem
a zpíjeli se do němoty v tvé jejich trapné samotě. Jak s tím ti
odporní slizouni můžou vůbec žít, když jsou takoví ubožáci?

Denise si odfrkla. Kolikrát se ji pokoušeli nalákat řečmi
a levným vínem z Aldi, a přitom jim bylo vidět na očích, že
doufají v něco jiného a daleko většího?

Jako by si kdy zadala s chlapem z podnájmu.

„Přinesla nám peníze, Denise,“ naléhala matka za dveřmi. Tentokrát nastražila Denise uši.

„Musíš se mnou prostě dolů, protože jestli nepřijdeš, nic nám tenhle měsíc nedá.“

Před následující větou se odmlčela.

„Ale to bychom pak neměly vůbec nic, že, Denise?!“ obořila se na ni.

„Nemohla bys řvát ještě víc, aby to bylo slyšet až do vedlejšího baráku?“ vrátila jí to.

„Denise!“ chvěl se matce hlas. „Varuju tě. Jestli nám babička nedá peníze, budeš muset na sociálku, protože jsem ti nezaplatila nájem. Nebo sis snad myslela, že jo?“

Denise se zhluboka nadechla, popošla k zrcadlu a ještě jednou si přetřela rty. Deset minut s tou bábou a pak vypadne. Stejně ji čekají jen samé plky a hádky. Ta ježibaba jí nedá ani na vteřinu pokoj. Bude po ní akorát pořád něco chtít, a jestli Denise nemá na něco chuť, tak na všechno to, co se po ní chce. Prostě jí to bere energii a vysává to z ní sílu.

Úplně ji to ničí.

V matčině přízemním bytě to podle očekávání čpělo falešným želvím ragú z plechovky. Zřídka si mohly dovolit kotlety s jen mírně prošlým datem spotřeby nebo vakuovanou rýžovou kaši, takže když matka pořádala večeři, čemuž zcela nasvědčovaly prskající svíčky ve stříbrných svícnech, s biftekem se tak úplně nepočítalo.

V mihotavém lesku bižuterie trůnila za stolem stvůra se svěšenými koutky úst, připravená se na svou vnučku vrhnout. Denise málem porazil závan levného parfému a pudru, k jejichž prodeji by se žádný obchod, který si aspoň trochu zakládá na své pověsti, nesnížil.

Babička od sebe odlepila vrásčité, rudé rty. Ta grimasa snad měla znamenat úsměv, ale Denise se nenechala jen tak oklamat. Pokusila se napočítat do deseti, jenže tentokrát se nedostala dál než k trojce, když na ni ta ježibaba verbálně zaútočila.

„A to se podívejme! Naše madam se uráčila sejít dolů a pozdravit.“

Poté co si babička letmo prohlédla Denisino zpola odhalené břicho, usadil se jí v koutku oka zlověstný výraz nesouhlasu.

„Á, tady už je někdo pomalovaný válečnými barvami. Jen aby tě nepřehlédli, to by byla katastrofa, co, Dorrit?“

„Buď tak hodná a neříkej mi tak?! Změnila jsem si jméno už skoro před deseti lety.“

„Dobře, když tak pěkně prosíš, protože na to u tebe nejsem zvyklá. Ale copak si myslíš, že se k tobě hodí víc... Denise?! Je to tak trochu francouzské. Člověk by málem pomyslel na ty ženské ‚dobrý den, kozy ven‘, co šlapou na bulvárech, takže se k tobě asi opravdu hodí víc.“ Prohlížela si ji od hlavy k patě. „Ale blahopřeji, kamufláž je to skvělá, to ti teda povím. Jsi připravená uhnat dalšího, jak vidím,“ nedala se zastavit.

Denise si všimla, jak se matka snaží ztlumit zvolený tón opatrně položenou rukou na babiččině paži, jako by to bylo kdy pomohlo. I v tomhle ohledu byla matka slaboch.

„A cos prováděla od poslední, jestli se můžu zeptat?“ pokračovala babička dál. „Nebyl to nějaký nový kurz, nebo dokonce přímo praxe?“ Přimhouřila oči. „Nechtělás tentokrát zkusit modelování nehtů? Pomalu ani nestíhám sledovat, co všechno ty nepodnikneš, tak mi přece trochu pomoz. Ale pozor, vždyť ty možná právě ani nic neděláš? Bylo by to vůbec možné?“

Denise neodpověděla. Snažila se jen držet jazyk za zuby. Babička povytáhla obočí. „No jo, tebe je už asi na práci škoda, co?“

Proč se vůbec ptá, když má na všechno odpověď, proč tam tak sedí a schovává se pod helmou šedivých vlasů za maskou odporu, který v ní Denise vzbuzuje? Člověk by dostal chuť na ni plivnout. A co jí v tom vlastně brání?

„Denise si říkala, že by se přihlásila na kurz koučinku,“ přerušila babičku statečně matka.

Nastalá metamorfóza měla nedozírné následky. Babička zůstala sedět s otevřenými ústy, vrásky na nose se jí vypjaly a její proměnu za okamžik doprovodil smích, který vystupoval z takové hloubky jejího zkaženého nitra, že se Denise zježily chloupky na krku.

„Co žes to říkala? Neuvěřitelná představa, že by Denise někoho koučovala. A v čem tak asi, jestli se smím zeptat? Copak by se na téhle narušené planetě vůbec našel někdo, kdo by se nechal koučovat holkou, která neumí nic jiného než se parádit? To by byl konec světa.“

„Mami...“ zkusila to Denisina matka.

„Buď zticha, Birgit, nech mě domluvit.“ Otočila se k Denise. „Řeknu to na rovinu. Neznám nikoho tak líného, s menším nadáním a víc mimo realitu, než jsi ty, Denise. Nic neumíš, na tom se snad shodneme, ne? Možná by bylo na čase, aby sis našla práci, která by odpovídala tvým omezeným schopnostem.“ Čekala na odpověď, ale žádné se jí nedostalo. Zavrtěla hlavou a Denise věděla, co přijde.

„Já ti to říkala a varovala jsem tě, Denise. Ty si možná myslíš, že je v pořádku spokojit se s tím, když roztáhneš nohy? To je prostě otřesné. Ale tak hezká zase nejsi, kamarádko, a za pět let už po tobě neštěkne ani pes, obávám se.“

Denise dýchala nosem. Ještě dvě minuty a vypadne.

Vtom se babička obrátila k matce se stejně výsměšným výrazem. „A tys byla úplně stejná, Birgit. Myslelas jen na sebe a nikdy jsi nehnula ani prstem, abys to někam dotáhla. Co by sis beze mě a táty počala? Kdybychom za tebe všechno nezaplatili, zatímco ty ses utápěla v chorobné touze vyniknout.“

„Já jsem přece pracovala, mami.“ Znělo to uboze. Už před lety zmizela její zásoba protestů v nedohlednu.

Babička zakroutila hlavou a obrátila se zpět k Denise.

„A ty! Ty ani nejsi schopná si nějakou práci najít, i kdyby to mělo být jen skládání oblečení, jen si nemyslí.“

Denise se otočila a zmizela v kuchyni s babiččinými jedovatostmi v zádech.

Kdyby se někdo pokusil popsat stařenino nitro, dospěl by ke stejnému poměru zavilé nenávisti, pomstychtivosti a divokých představ o tom, jak dříve bývávalo všechno jinak. I když Denise ty bláboly slyšela mnohokrát, kupodivu ji pokaždé zraňovaly. O tom, z jak dobré rodiny s matkou pocházejí. O zlaté éře, kdy měl děda obuvnictví v Rødovre a vydělával opravdu velké peníze.

Všechno jen samé kecy! Nezůstávaly snad ženské v téhle rodině vždycky doma a nehleděly si svého? Nežily snad výlučně z prostředků svých mužů, nepečovaly snad o svůj vzhled a o dům a takové věci?

Samozřejmě že ano!

„Mami!“ ozvalo se z jídelny. „Nesmíš na ni být tak přísná, je...“

„Je jí sedmadvacet a nic neumí, Birgit. NIC!“ zaječela ježibaba. „Můžeš mi říct, jak si myslíte, že se o sebe asi tak postaráte, až tady nebudu? No ano, protože s nějakým významnějším dědictvím po mně nepočítejte. Mám taky vlastní potreby.“

I to už slyšely stokrát. Za chvíli zaútočí znovu na Denisinu matku. Nazve ji navoněnou bídou a ztroskotancem a obviní ji, že všechny své slabé stránky předala dceři.

Veškerý hnus a nenávist jako by se Denise usazovaly v břiše. Nenáviděla ten ječák, útoky a požadavky. Nenáviděla matku za její slabost a neschopnost udržet si muže, který by je všechny zaopatřil. Nenáviděla svou babičku, protože právě ona to dokázala.

Nemohla by prostě umřít?

„Tak já padám,“ řekla Denise chladně, když se opět zjevila v jídelně.

„A to se podívejme. Jenže pak vám tohle nedám.“ Babička vytáhla z kabelky svazek bankovek a ukázala jim je. Byly to tisícikoruny.

„No tak, Denise, posaď se,“ naléhala matka.

„Jen pojď a posaď se tady, než půjdeš ven a budeš lehko k mání,“ následoval další babiččin výpad. „Sněž matčino nuzné pohoštění, než půjdeš ven a necháš do sebe mužské lít alkohol. Ale dej si pozor, Denise, protože při tom, jaká jsi, na tebe žádný pořádný chlap nezabere! Obarvená laciná holka s přičeskem, s umělými prsy, falešnými šperky a nepřírozenou barvou pleti. Nemyslíš, že tě prokouknou dřív než za vteřinu, zlatíčko? Myslíš, že slušný mužský nepozná rozdíl mezi pravou elegancí a tvým levným zevnějškem? Nemyslíš, že jakmile otevřeš tu svou pusku rudou jako řípa, okamžitě pozná, že nic nevíš a nemáš co říct? Že jsi prostě nula?“

„Ty vůbec nic nevíš,“ vykřikla Denise. Proč toho ne nechá?

„Aha! No tak mi tedy pověz, než *vypadneš*, jak ses sama rozkošně vyjádřila, co děláš? Jen mi to pověz, abych věděla, protože to bych opravdu moc ráda věděla. Co máš vlastně v plánu? Možná by ses ráda stala filmovou hvězdou, jak jsi

o tom básnila, když jsi byla ještě malá a o dost roztomilejší než dneska? Nebo bys byla radši třeba malířkou, pro jistotu světově proslulou? Odpusť mi mou zvědavost, ale prozrad mi, co je tvůj další vrtoch? Cos té své referentce namluvila tentokrát? Že bys...“

„DRŽ UŽ HUBU,“ rozkřikla se Denise a naklonila se přes stůl. „Drž hubu, ty krávo. Nejsi o nic lepší. Co umíš jinýho než kolem sebe plivat jed a síru?“

Kéž by to zapůsobilo. Kéž by se babizna stáhla a mlčela, Denise by se projednou mohla v klidu posadit a spořádat tu příšernou hnědou lahůdku, jenže tak to nefungovalo.

Matka byla otřesená, seděla tam a zatínala nehty do židle, ale babička dál setrvala ve své neotřesitelné póze.

„Tak drž hubu, povídáš!? Víc ze sebe nevypotíš? Snad si nemyslíš, že mě ty tvoje lži a hrubosti nějak ohromí? Ale víš ty co, tak mě napadá, že byste si na tu podporu ode mě měly počkat, dokud za mnou nepřiđeš a výslovně se mi neomluvíš.“

Denise vyskočila od stolu tak prudce, až zacinkalo nádobí. Nechat babičku vynést trumf, aby je zostudila a nechala s prázdnou pokladnou?

„Dej mámě ty peníze, babi, jinak ti je vezmu,“ zasípala. „Koukej je vypláznout, nebo toho budeš litovat.“

„Chceš mi vyhrožovat? Tak takhle ty na mě?“ zasyčela babička a vstala.

„Nechtěly byste toho nechat? Posadte se přece,“ žadonila matka.

Ale ani jedna si nesedla.

Denise bohužel viděla všechno v jasných barvách. Babička jí v životě nedá pokoj. V létě jí bylo sedmašedesát a těšila se takovému zdraví, že se mohla dožít nejméně devadesáti. Denise se vyjevila budoucnost s nekonečnými hádkami a stížnostmi.

Zavřela oči. „Dobře mě poslouchej, babi. Nevidím mezi námi a tebou velký rozdíl. Vzala sis o třicet let staršího, vrásčitého a odporného nácka a nechala ses jím vydržovat, jsi snad lepší než my?“

Babička sebou trhla. Stáhla se, jako by ji polili žíravinou.

„Nemám pravdu?“ vykřikla Denise, matka zanaříkala a babička si šla pro kabát. „Koho si teda máme brát za vzor? Tebe?! Tak už nám dej ty prachy, zatraceně!“

Natáhla se po bankovkách, ale babička si je schovala do podpaží.

Denise se otočila na podpatku. Než za sebou práskla dveřmi, dobře slyšela tu scénu v obývacím pokoji.

Na chodbě se opřela zády o zeď a zalapala po dechu, matka uvnitř plakala a žadonila. Jenže Denise ze zkušenosti věděla, že to nebude nic platné. Teprve až se ona pokorně připlazí na to choré předměstí, budou prachy na dřevo, ale tak dlouho se jí čekat nechtělo.

Už ne.

Věděla, že v mrazáčku své miniledničky má láhev červeného lambrusca. V takovém pronajatém pokoji nebylo většinou kromě umyvadla, zrcadla, postele a skříně z dřevotřísky potažené laminem žádné vybavení, ale ona by se bez ledničky neobešla. Nebyli snad ti její páprdové právě po několika sklenkách dobře vychlazeného vína nejštědrější?

Vytáhla láhev z mrazáku a potěžkala ji. Podle očekávání bylo lambrusco zmrzlé na kost, ale zátka držela, jak měla, a tak v sobě taková pěkná láhev skrývala spoustu zajímavých možností.

2) Pátek 13. května 2016

Rose na skútru zabrzdila dvě stě metrů před semaforem na červenou.

Najednou si nemohla vzpomenout, kudy dál. I když jezdila tolik let stejnou cestou, dnes ji vůbec nepoznávala.

Rozhlédla se. Sotva před deseti minutami v Ballerupu to bylo totéž a teď zase. Koordinace vjemů a mozkové aktivity jí chvilkově vynechávala. Její paměť vyváděla skopičiny. Samozřejmě věděla, že na skútru s povolenou rychlostí třicet kilometrů v hodině nemůže projet pod viaduktem a pak nahoru na Bispeengbuen; ale kam má teda zabočit? Vede někde dál nějaká cesta k Borups Allé? Možná doprava?

Bezmocně se opřela palcem nohy o asfalt a pevně stiskla rty. „Co je to s tebou, Rose?“ řekla nahlas, čímž přiměla náhodného kolemjdoucího zavrtnět hlavou a rychle vyklidit pole.

Několikrát si ze zoufalství odkašlala a málem se pozvracela. S údivem sledovala dopravu připomínající nekonečnou změt kostiček, které proti sobě vedou válku. Temné dunění veletuctu motorů a záplava barev z vozidel způsobily, že ji zalil studený pot.

Zavřela oči a pokusila se vzpomenout si na to, s čím jí funkce míchy nepomohla. Chvilí zvažovala, jestli by to neměla otočit a vrátit se domů, jenomže to by musela přejet na druhou stranu, a jak by to asi udělala? A vůbec, pamtuje si, jak se dostat domů? Zavrtěla hlavou. Proč by to pro všechno na světě teď otáčela, když to má na policejní ředitelství blíž než domů? To nedávalo smysl.

V tomhle mráкотném stavu se koneckonců nacházela již několik dní a teď se jí zdálo, jako by měla příliš malé tělo na to, co všechno mělo pojmout. Jako by se všechny ty myšlenky,

které se jí rojily v hlavě a které stejně neovládala, nevešly ani do několika mozků. Když se cítí takhle, musí jednoduše vyhodit pojistky a najít nějaký šílený způsob, jak tomu předcházet, jinak celá vyhoří.

Kousla se do tváře, až jí tekla krev. Možná ji posledně z Glostrupu propustili přece jen předčasně. Jedna z jejích sester to v každém případě naznačovala a ani Asadův ustaraný výraz nenechával nikoho na pochybách. Že by měla sestra vážně pravdu? Možná nebyla příčinou jejího zhroucení nepříjemná kombinace deprese a narušení osobnosti. Ve skutečnosti je prostě blázen...

„A DOST, Rose!“ okřikla se nahlas a opět se po ní jeden kolemjdoucí ohlédl a zůstal na ni civět.

Omluvně se na něho podívala. Vštěpovali jí, aby v případě podezření na regresi zavolala psychiatrovi. Ale copak je to ono? Není jen šíleně přepracovaná a nevyspaná? Nebude to jen stres?

Rose se podívala před sebe a hned poznala široké schody Bellahøjského koupaliště s věžáký v pozadí. S úlevou si oddechla, že nad sebou úplně neztratila kontrolu, a rozjela se.

Uchlácholilo ji vědomí, že se všechno spravilo, ale za pár minut ji předjel cyklista na nízký převod.

Rose se podívala na tachometr, jela rychlostí devatenáct kilometrů v hodině, takže nebyla ani s to přidat naplno plyn.

Moc se tedy pod kontrolou nemá.

Dneska si musím dát vážně pozor, pomyslela si. Hledět si svého a uklidnit se.

Třesoucí se rukou si otřela čelo a obezřetně se rozhlédla. Hlavně nesmí omdlít a nechat se rozmáznout nějakou kličkující dodávkou, to snad hergot zvládne.

Za pěkného počasí působily impozantní světlé fasády policejního ředitelství neuvěřitelně přitažlivě, ale právě dnes byla jejich bělostná nevinnost zakryta šedými stíny a sloupůradí otvíralo svůj černý chřtán hrozivěji než jindy, jako by se Rose snad chystalo pohltnout a sprovodit ze světa.

Dnes výjimečně nepozdravila strážmistra a sotva si všimla milého úsměvu sekretářky Lis, kterým ji provázela až ke schodišti. Takový měla den.

Ve sklepech v oddělení Q bylo ticho. Žádná vůně Asadova mátového čaje, žádné řečnění moderátorů ve zpravodajství na kanálu TV2 puštěném na Carlově snobské plazmě, nebyl tu dokonce ani zmatený Gordon.

Zaplatřpánbu se tu ještě neobjevili, pomyslela si a dopotácěla se do své kanceláře. Těžce dosedla za stůl a pevně se břichem přimáčkla k jeho hraně. Třeba jí to v jejím stavu pomůže. Nepohodlí přehlušilo pocit, že nemá sebe samu pod kontrolou. Občas zabralo, když si zatlačila pěst přímo na solar.

Jenže zrovna teď to nefungovalo. Pátek třináctého, co jiného mohla čekat?

Rose vstala a zavřela dveře do chodby. Když je zavře, určitě si budou myslet, že ještě nepřišla.

A bude mít klid.

Prozatím.

Od chvíle, kdy Michelle vstoupila do kanceláře na úseku sociálního odboru, stoupl jí pulz o patnáct tepů. Už jen ten název „sociální odbor“ byl sám o sobě odporný a to byl ještě dost neutrální. Podle jejího názoru by se daleko víc hodilo něco jako Mučírna, Odbor institucionalizované žebroty nebo Centrum ponížení, ale kdo by na veřejnosti nazýval věci pravými jmény?

Michelle se v tom ponižujícím systému pohybovala již mnoho let. Nej dřív v ulici Matthæusgade, pak až někde v tramtárii na Gammel Køge Landevej a teď byla zpátky ve čtvrti Vesterbro. Všude po ní chtěli totéž a všude to bylo stejně zoufalé, takový zážitek člověk jen tak něčím nepřebije. Klidně si můžou mít nových, nablýskaných přepážek s velkými čísly, kolik chtějí, včetně počítačů, na kterých by si snad člověk ty trapné záležitosti vyřídil i sám, kdyby to ovšem uměl.

Sem do centra chodili většinou lidé, kteří se jí nelíbili. Civěli na ni, jako by byla jednou z nich. Jako by s nimi, v těch ošuntělých a ošklivých hadrech, mohla mít něco společného. Vždyť si oblečení a doplňky nedokázali ani pořádně nakombinovat. Copak ona někdy vyšla ven neupravená? Aniž by si umyla vlasy nebo si rozmyslela, jak si nejlépe sladí šperky? Ne, to opravdu ne, a nehledě na to, co se stalo, by ji to ani nenapadlo.

Kdyby s ní dneska nebyl Patrick, otočila by se už ve dveřích, i když jí bylo naprosto jasné, že dovnitř musí, mimo jiné proto, aby si zažádala o dovolenou. I to jí Patrick připomněl.

Patrick byl elektrikář a jednoznačně nejlepší Michelin úlovek. Kdyby snad někdo pochyboval o jejím postavení,

stačilo, aby se podíval na něho, protože jí dodával jistý status. Těžko by pohledal vyššího chlapa, tak širokého v ramennou, svalnatějšího a s krásnějším tetováním, než měl Patrick. Neznala nikoho s tmavšími a lesklejšími vlasy. A úzké košile střižené na míru mu slušely. Umožňovaly mu ukázat, nakolik je se svým tělem spokojený a že k tomu má oprávněný důvod.

Seděla teď vedle něho naproti potrhlé referentce, která se jako přízrak stěhovala spolu s měnící se adresou Michellina příslušného sociálního odboru. Někdo se jednou v čekárně zmínil o tom, že vyhrála velkou částku peněz. Ale kdyby to byla pravda, proč prostě nezmizela Michelle ze života?

Jmenovala se Anne-Line. Šílené jméno, které se hodilo jen pro podobné typy ženských, jako byla ona, a proto na klasickém kovovém štítku na kraji stolu stálo Anne-Line Svendsenová a Michelle na něj zírala posledních dvacet minut. A posledních pět minut vůbec neposlouchala, o čem se mluví.

„Souhlasíte s tím, co Patrick právě řekl, Michelle?“ zeptala se jí občas Svendsenová.

Michelle pak mechanicky přikývla. Měla snad důvod tvrdit něco jiného? Shodli se s Patrickem téměř ve všem.

„To je dobře, Michelle. Takže souhlasíte s přidělením pracovního místa ve firmě Berendsen?“

Michelle se zamračila. Kvůli tomu tady nejsou. Přišli, aby té ženské vysvětlili, že Michelle nezvládá tlak pracovního trhu, a aby jí povolila čtrnáctidenní dovolenou. Kolikrát jí to už vysvětlovali? Copak nechápe, co říkají? Každý nemá takové štěstí jako ta šílená referentka. Kdyby Michelle vyhrála ve sportce nebo v čem to bylo, byla by snad tady? To asi sotva.

„V Berendsenu? Ehm, ne, to asi ne,“ odpověděla proto.

Michelle se úpěnlivě podívala na Patricka, ale ten tam jen seděl a provrtával ji pohledem.

„Co je vlastně Berendsen?“ zeptala se tedy. „To je obchod s oblečením?“

Anne-Line se usmála, ale její úsměv odkryl zuby obarvené červeným vínem, což nevypadalo vůbec pěkně. Copak nikdy neslyšela o bělení zubů?

„Ehm, no ano. V určitém smyslu s oblečením zacházejí, to ano,“ odpověděla.

Že by se zatvářila shovívavě?

„Berendsen je renomovaná firma, která pere především ložní prádlo pro velkoodběratele a veřejnoprávní instituce.“

Michelle zavrtěla hlavou. O tom se s Patrickem nebavili, to věděl lépe než jiný.

Anne-Line Svendsenová sraštila nepěstěné obočí. „Vy asi nechápete závažnost situace, že ne, Michelle?“

Úřednice pohlédla na Patricka. „Bydlíte spolu, takže předpokládám, Patricku, že si uvědomujete, že Michelle skoro půl roku neoprávněně pobírala podporu. To je podvod a velmi vážná věc. Zamysleli jste se nad tím?“

Patrick si popotáhl rukávy. Napuchlá místa po posledním tetování ještě nesplaskla, možná proto byl tak podrážděný.

„To musí být nějaké nedorozumění, protože my spolu nebydlíme. Teda ne doopravdy. Michelle má pronajatý pokoj ve Vanløse.“

Takové vysvětlení referentku určitě neuspokojí. „Mluvíla jsem dopoledne s rodinou, která Michelle pronajala pokoj v ulici Holmestien. Řekli mi, že jim Michelle posledních pět měsíců nezaplatila, takže bydlí u vás. Co kdybyste se mnou konečně začali spolupracovat? Vzhledem k okolnostem vám, Patricku, strhneme částku vyplacenou v tomto

období ze mzdy, to je vám, doufám, jasné, a zřejmě budeme muset vyvodit ještě další důsledky. Ale vy pravděpodobně nová pravidla znáte.“

Patrick se zamračil a pomalu se otočil k Michelle. Oči ma metal blesky a ona radši ani nechtěla vědět, co si myslí.

„No ale...“ Michelle přemýšlela a snažila se přitom nemyslet na vrásky, které si tím způsobí. „Přišli jsme si jen pro svolení, abychom si mohli vyjet na dovolenou. Viděli jsme směšně levnou nabídku, Patrick by si mohl vzít na čtrnáct dní volno, takže...“ Michelle se zarazila a kousla se do rtu.

Vypovědět nájemní smlouvu byla chyba. Nebo byla každopádně chyba, že o tom Patrickovi neřekla, zaručeně jí to dá ještě pěkně sežrat. Zatím na ni Patrick nevztáhl ruku, což byl mimo jiné jeden z důvodů, proč se ho držela, jenže teď se zdálo, že by se to mohlo rychle změnit.

„Ach tak, ale obávám se, že dovolená nebude právě aktuální, Michelle. Když se tak dívám na Patrickův výraz, řekla bych, že jste se mu o tom pokoji možná zapomněla zmínit. Nemám pravdu?“ popíchla ji ta čarodějnice.

Michelle téměř neznatelně přikývla. Patrick se prudce vztyčil před řadou oken a z místnosti jako by to vysálo všechno světlo. „To musí být nějaké nedorozumění,“ opakoval naléhavě a vraštil obočí. „Zajedu tam a zjistím, proč to tvrdí.“

Obrátil se k Michelle. To, co jí řekl, nemělo být chápáno jako přání, ale zcela jasně jako rozkaz. „Zůstaň tady, Michelle. Paní referentka ti nabídla práci, tak by sis s ní o tom měla podle mě promluvit, jasný?“ Když za sebou práskl dveřmi, Michelle zatnula zuby. To bylo od něho sprosté, takhle ji tu nechat. Kdyby jen tušila, že si ji ta ženská takovým způsobem proklepne a zjistí si, jak bydlí, prostě by v tom nájmu zůstala. Co má teď ksakru dělat? Nemůžou si takový výdaj dovolit, a nějakou pokutu navíc už vůbec ne.

Kéž by se je Patrickovi podařilo přemluvit, možná by si ten pokoj mohla zase pronajmout, proti tomu by snad nic neměli. Jen aby nájem nepřesahoval vyplácenou podporu, aby aspoň něco zbylo, i když osmnáct set dánských korun za bydlení jsou také nějaké peníze. Myslela si, že by je vlastně využila lépe pro sebe, a proto smlouvu vypověděla. Copak se Patrickovi nelíbilo, když přišla s upravenými vlasy od kaděrnice? Stěžoval si snad, když na sobě měla nové hezké spodní prádlo?

Za deset minut se Michelle posadila v čekárně, aby si vydechla a celé si to promyslela. Ta ženská uvnitř rozhodně nezastírala, že se ten podvod s čerpáním dávek sociální pomoci bude vyšetřovat a že pak budou muset vrátit spoustu peněz. Michelle si odmítala vyslechnout, kolik to vlastně bude. Udělalo se jí z toho špatně. Ale proč je ta Anne-Line vůbec taková? Protože Michelle nechtěla vzít tu práci v prádelně?

Ale to ne! Michelle zavrtěla hlavou, bylo jí z toho nanic. Rozhodně nebude vstávat ve čtyři ráno, nepojede vlakem až někam do Helsingøru, aby se tam hrabala v podělaných prostěradlech. Spousta prádla je tam přímo z nemocnice a leželi v něm nemocní. Kdoví co jim bylo? Mohlo by to být nakažlivé, možná dokonce smrtelně nebezpečné. Žloutenka, ebola a tak podobně. Už jen při tom pomyšlení se jí zvedal žaludek.

Ne, to po ní nemůže nikdo chtít. Tohle tedy ne.

„A co byste si tak představovala, Michelle,“ zeptala se jí ta baba kysele. „Nezvládla jste ani jednu z prací, které jsme vám nabídli. Neabsolvovala jste žádný kurz, na který jsme vás poslali. Je vám vůbec jasné, kolik takové děvče jako vy, co společnosti ničím nepřispívá, stojí? A teď byste ještě chtěla na dovolenou, navíc za peníze, které jste nabyla

neoprávněně, není to tak? Takhle to přece nejde donekonečna, nebo snad ano, Michelle?“

Ale proč je na ni taková, co jí Michelle udělala? Nechápe, jací lidé jako Michelle jsou? Michelle se dovede vážně dobře postarat Patrickovi a sobě o byt, aby to tam měli pořádku pěkně a čistě. Sobě i Patrickovi pere, a dokonce svede i něco uvařit a obstarat nákupy. To snad nic neznamená?

„Za tohle ti ale sociálka nezaplatí, Michelle,“ řekl jí Patrick, jako by to nechápala. Jenže když mohly být v domácnosti její matka s tetou a starat se mužům o rodinný krb, proč by nemohla ona?

Podívala se na své krásné kozačky, které si koupila, aby při této příležitosti pěkně vypadala, ale k čemu jí to bylo? Michelle se zhluboka nadechla. Bylo toho nějak moc najednou.

Vyleštěným nehtem si seškrábla drobný flíček na kalhotách a uhladila si rukávy. To dělala vždycky, když její hlava nestíhala sledovat průběh událostí.

Čert aby tu blbku Svendsenovou vzal. Kéž by ta čarodějnice vlítla pod auto a natáhla brka.

Michelle se rozmrzele rozhlédla. K čertu s nimi se všemi, zabrali většinu židlí, mají sešlapané boty a čepice naražené přes uši a jen tu sedí jako hromádky neštěstí. Je to jejich vina, že si stát nemůže dovolit zabezpečit takové lidi jako Michelle. Takové bezproblémové lidi jako ona, kteří nikomu neškodí, nepijí, nejsou obézní a nepotřebují do nemocnice, ani si nic nepíchají a nekradou. Kdo by to tady o sobě mohl říct? Ta myšlenka ji rozesmála, tak byla směšná. Kdo z nich se třeba jen o sebe stará a je pořádný? V každém případě jich asi moc nebude.

Pohlédla na dvě mladé ženy ve frontě na číslo, které byly zhruba v jejím věku, a musela uznat, že na rozdíl od všech zbývajících vypadají docela dobře. Rozhodně se s nimi

mohla ztotožnit daleko snáz, protože byly vkusně oblečené a měly pěkný make-up.

Když dostaly svá čísla, rozhlédly se a zamířily do rohu k volným místům vedle Michelle, kde se posadily.

Vyměnily si pár pohledů plných obdivu a uznání.

„Taky čekáš?“ zeptala se jedna z nich a za pět minut už se bavily všechny tři jako staré známé.

Bylo až neuvěřitelné, kolik toho měly společného, a tak se roh místnosti na rozdíl od zbytku stal najednou centrem dobrého vkusu. Přílehavé světlé džíny, halenky z Føtexu nebo H&M, náušnice, řetízky, prstýnky a náramky z „Vše za 39,-“ nebo z těch zapadlých krámků v postranních uličkách. Všechny tři měly pečlivě prodloužené vlasy a kozačky na vysokých podpatcích, ale jak jedna z nich řekla, dovedla si občas about i válenky s falešnou kožešinkou. Byla to učiněná legrace, jak si byly podobné.

Navíc je spojovala ještě jedna věc, která Michelle vlastně udivila: všechny tři toho měly dost, toho neustálého popotahování se se systémem, nikdy nekončícího přívalu požadavků. A aby toho nebylo málo, všechny tři měly stejnou sociální pracovníci, Anne-Line Svendsenovou.

Michelle se zasmála a obrátila oči v sloup. Kousek proti nim se posadila nějaká cizí holka. Měla výrazné rysy, punkový účes a veskrze ohyzdné černé linky kolem očí. Cívěla na ně takovým nepřijemně úporným způsobem, jako by jim snad záviděla. Michelle se v duchu pousmála, protože k tomu měla ta sůva opravdu důvod, když se oblékala tak nevkusně a chovala se tak divně. Holka se ošívala, jako by před sebou měla soupravu bicích s nohou na kopáku nebo snad byla na speedu nebo něčem podobném, a pomalu jí tuhl výraz. Ale možná si jen potřebovala zakouřit, což Michelle dobře znala z vlastní zkušenosti.

„To je neuvěřitelný, že se tady s takovýma, jako jste vy, vůbec někdo baví,“ vylétělo najednou z punkerky na adresu Michelle a dvou zbývajících dívek. „Hovno by ve srovnání s váma vyvažovali zlatem.“

Dívka vedle Michelle se na punkerku otočila a trhla sebou. Říkala, že se jmenuje Jazmine a byla docela cool, ale teď se rozklepala. Zato ta druhá, která se jmenovala Denise, zareagovala s ledovým klidem a strčila tomu číru pod nos vztyčený prostředníček, i když se jí v tom Jazmine pokoušela zabránit.

„Tam, odkud pocházíš, v tom ani nepoznáte rozdíl!“ zasyčela Denise. „Svůj k svému, jak se říká, a první země, kterou nacisti obsadili, byla jejich vlastní, vědělas to, ty punkerská krávo?“

Michelle zavrtěla hlavou. Byla to hodně divná poznámka.

Během zlomku vteřiny v místnosti zhoustla atmosféra. Punkerka zatnula pěsti. Vypadala, že je schopná všeho. Michelle se to vůbec nelíbilo.

Vtom vyvolali číslo a chudinka Jazmine si s úlevou oddechla, když holka odvetu vzdala a vstala. Ale pohled, který na ně cestou do kanceláře své referentky vrhla, nevěstil nic dobrého.

„Kdo to proboha byl? Vypadalo to, že ji znáš,“ zeptala se Denise Jazmine.

„Člověk, kterému se prostředníček neukazuje, abys věděla. Bydlí o pár ulic dál ode mě a je z Islandu. Jmenuje se Birna a nemá to v hlavě v pořádku. Je fakt magor.“

„Jo, to jsem byl já. Vzal jsem ji po hlavě tyčí, sice vyjekla, ale mně to bylo jedno, prostě jsem do ní bušil dál.“

Carl si poklepával cigaretou o hřbet ruky a několikrát si ji přiložil k ústům, načež ji opět odložil. Přimhouřenýma očima pohlédl na legitimaci, kterou mu muž bez vyzvání podal. Bylo mu dvačtyřicet, ale vypadal nejméně o patnáct let starší.

„Říkáte, že jste ji uhodil a ona vykřikla. Ale jak silně jste ji tedy uhodil, Mogensi, mohl byste mi to ukázat? Vstaňte prosím a předvedte mi to.“

Drobný mužík se narovnal. „Myslíte, abych máchl na prázdno do vzduchu, jako bych měl v ruce železnou tyč?“

Carl přikývl a potlačil zívnutí, zatímco chlapík se zvedal.

„Udeřte, Mogensi, jako jste to udělal tenkrát.“

Chlap pootevřel ústa, tvář staženou soustředěním, ale byl na něho smutný pohled. V obličeji měl nezdravou barvu, košili špatně zapnutou, a když uchopil imaginární zbraň a rozpřáhl se k úderu, bylo vidět, jak na něm visí kalhoty.

Když konečně uvolnil nashromážděnou energii a uhodil, vytřeštil oči, jako kdyby se zvráceným potěšením sledoval klesající tělo. Chvilí se trásl, jako by to právě pustil do kalhot.

„Takhle k tomu došlo,“ usmál se s ulehčením.

„Děkuji, Mogensi,“ řekl Carl. „Přesně takhle jste tu mladou učitelku zaskakující v Bolmanově svobodné škole zabil v parku Østre Anlæg, chápu to dobře? A padla dopředu tváří k zemi?“

Muž přikývl a podíval se na něho bázkivě jako nezvedené dítě.

„Asade, nezašel bys sem, prosím?“ zavolal Carl do chodby.

Někdo odtamtud zasténal a zafuněl.

„A vezmi s sebou to svoje mexické kafe,“ zavolal Carl. „Řekl bych, že by tady panu Iversenovi bodlo.“ Podíval se na chlápka, kterému se v obličejí mechanicky střídal přátelský výraz s určitou zdrženlivou vděčností.

„Ale nejdřív si ověř, jaké máme informace o vraždě Stephanie Gundersenové z roku 2004,“ volal dál.

Kývl na usmívajícího se návštěvníka, který důvěřivě přivíral oči. *Vlastně jsme teď něco jako kolegové*, říkal výraz v mužově tváři. Dvě dobré duše, které se úpěnlivě snaží rozlousknout záhadu staré vraždy. O nic méně nešlo.

„A zabil jste ji, když ležela v trávě, je to tak, Mogensi?“

„Jo. Ječela, ale já ji přetáhl ještě třikrát nebo čtyřikrát, a pak už určitě přestala. Nepamatuju si to úplně přesně, přece jen to bude dvanáct let.“

„Povězte mi ještě, Mogensi, proč se k tomu vlastně přiznáváte? A proč až teď?“

Muž uhnul pohledem. Spadla mu brada, spodní ret se roztrásl a odhalil hrůzu nahánějící zuby ve spodní čelisti, které Carlovi nepříjemným způsobem připomněly, že mu zubař už třikrát marně připomínal každoroční prohlídku.

Chlapík očividně statečně bojoval sám se sebou a přitom se mu třásl hrudník. Carla by vůbec nepřekvapilo, kdyby se najednou rozbřečel.

„Už jsem to prostě nemohl vydržet, mít to na svědomí,“ řekl s chvějící se bradou.

Carl přikývl a zadal do systému mužovo rodné číslo. „To chápu, Mogensi. Taková vražda není nic pěkného, že?“

Muž vděčně přitakal.

„Tady vidím, že bydlíte v Næstvedu. To je od Kodaně docela daleko — a od místa činu v Østre Anlæg, abych byl přesný.“

„Nebydlím tam odjakživa,“ téměř se bránil muž. „Dřív jsem bydlel v Kodani.“

„Ale proč jste jel až sem k nám? Svůj ohavný čin jste mohl stejně dobře nahlásit vaší místní policii.“

„Protože se zabýváte starými případy. Sice je to už dávno, co jsem o vás četl v novinách, ale pořád jste to snad vy, nebo ne?“

Carl se zamračil. „Vy asi hodně čtete noviny, Mogensi, že?“

Mogens se zatvářil nadmíru seriózně. „Není snad naší společenskou povinností být informovaný a střežit svobodu projevu?“ zeptal se.

„Ta paní, kterou jste zabil... proč jste to udělal? Znal jste ji? Troufal bych si odhadnout, že s Bolmanovou svobodnou školou jste měl sotva co do činění.“

Mogens si osušil oči. „Jenom prostě procházela kolem, když to na mě přišlo.“

„Když to na vás přišlo? To se vám stává častěji, Mogensi? Protože jestli jste zabil i někoho jiného, je určitě na čase, abyste ulevil svému svědomí.“

Mogens zavrtěl hlavou, aniž by jinak hnul brvou.

Carl sklopil zrak k obrazovce. Měli o muži dost výmluvných informací, takže bylo více než jasné, s čím na ně za okamžik vyrukuje.

Do místnosti vstoupil Asad a položil před Carla útlé desky. Nevypadal zrovna šťastně.

„Propadly se nám další čtyři police na chodbě, Carle. Potřebujeme víc místa na regály, moc je zatěžujeme.“

Carl přikývl. Papír sem a papír tam. Kdyby to záleželo na něm, klidně by mohli většinu odvézt do spalovny.

Otevřel složku. O případu Stephanie Gundersenové toho do sklepa nedostali mnoho. Takže ho zřejmě ještě měli v hledáčku na vraždách.

Otevřel spis na poslední stránce, přečetl si poslední řádky a pokýval si pro sebe hlavou.

„Zapomněl jsi na to kafe, Asade,“ řekl s očima upřenýma na list ze spisu.

Asad přikývl. „Pro něho?“

Carl souhlasně zamrkal. „Takže ho udělej extra dobré, určitě mu přijde vhod.“

Obrátil se k muži, zatímco Asad zmizel v chodbě.

„Vidím, že jste se tady na ředitelství přiznal i k jiným věcem, Mogensi.“

Mogens provinile přikývl.

„A pokaždé jste měl tak chabé povědomí o způsobu provedení zločinu, že vás poslali domů a zároveň vám kladli na srdce, abyste vyhledal pomoc psychologa a už se nikdy nevracel.“

„Ano, to je pravda. Ale tentokrát jsem to *byl* já, spolehněte se.“

„A nemohl jste jít prostě nahoru na vraždy, protože by vás poslali zase domů, se stejným doporučením jako předtím, nemám pravdu?“

Mogens byl nadšený, jakého se mu dostalo pochopení.

„Ano, přesně tohle by udělali.“

„Zašel jste si mezitím k tomu psychologovi, Mogensi?“

„Ano, mockrát. A byl jsem hospitalizovaný v Dronning-lundu se vším všudy.“

„Jak se vším všudy?“

„Ano, dostal jsem prášky na hlavu a tak.“ Vypadal, že je na to pyšný.

„Aha. Jenže ode mě tady uslyšíte totéž, co vám řekli na hoře. Jste nemocný, Mogensi, a jestli ještě jednou přijdete s falešným přiznáním, budeme nuceni vás zadržet. Jsem si jistý, že by vám ještě jedna hospitalizace prospěla, ale to je samozřejmě na vás.“

Mogens sraštil obočí. Určitě se mu to divoce honilo hlavou. Smyšlené historky okořeněné upřímnou lítostí a špetkou fakt, které vyslídil, se v něm mísily se zoufalstvím. Ale proč? Carl lidem jako Mogens nikdy neporozuměl.

„Víc neříkejte, Mogensi. Asi jste si nemyslel, že bychom tady ve sklepě něco takového věděli, ale to jste se spletl. A dokonce vím, že všechno, co jste mi o přepadení té nebohé ženy řekl, je naprosto špatně. Směr vedeného úderu na hlavu, ze které strany rána dopadla, jak ta žena zůstala ležet, kolik jí bylo uštědřeno ran. Vy jste s tou vraždou neměl nic společného, takže teď koukejte mazat zpátky domů do Næstvedu, jasně?“

„Hej hola, už se to nese, troška mexické kávy ve vybraném šálku à la señor Asad,“ zatrylkoval kudrnáč a postavil šálek před Mogense. „Cukr?“ zeptal se.

Mogens tiše přikývl a vypadal jako muž, kterého vyrušili, právě když se dostavovalo vyvrcholení.

„Budete mít dobrý základ na cestu, ale vypijte to naráz,“ pravil Asad s úsměvem. „Udělá vám to moc dobře.“

Mužovi přelétl po tváři náznak nedůvěry.

„Jestli to neuděláte, zadržím vás za krivou výpověď, Mogensi, tak pijte,“ ozval se drsněji Carl.

Oba se k němu naklonili a sledovali, jak váhavě uchopil šálek a nese ho k ústům.

„Na jeden zátah!“ vyhrožoval Asad.

Než vyprázdnil hrnek, poskočil Mogensovi ohryzek několikrát nahoru a dolů.

Pak už stačilo jen počkat. Chudák chlap.

„Kolik jsi tam toho čili vlastně dal, Asade?“ zeptal se Carl, když ze stolu setřeli poslední dávku zvratků.

Asad pokrčil rameny. „Moc ne, ale byla to úplně čerstvá *Carolina Reaper*.“

„A ta pálí hodně?“

„Jo, Carle. Vždyť jste to viděl.“

„Mohl by z toho umřít?“

„To sotva.“

Carl se usmál. Mogens Iversen už je na oddělení Q rozhodně otravovat nebude.

„Mám to jeho ‚přiznání‘ zanést do spisu, Carle?“

Carl zavrtěl hlavou a zalistoval v podkladech. „Koukám, že to byl případ Marcuse Jacobsena. Škoda že se mu ho nepodařilo vyřešit.“

Asad přitakal. „Přišli vůbec na to, čím tu ženskou zavraždili?“

„Pokud vidím, tak ne. Nějakým tupým předmětem, stojí ve spisu. To už jsem někde slyšel.“

Carl zaklapl desky. Až nastane čas a oddělení vražd případ odloží, dostanou asi za úkol na všechno přijít oni.

Všeho do času.

Anne-Line Svendsenová nepatřila zrovna k nejšťastnějším dítkám Božím, a to z mnoha různých důvodů. Matka příroda ji vybavila vším možným, co bylo takřikajíc třeba. Myslelo jí to, měla docela pěkné rysy a tělo, za kterým si v dobách dávno minulých mohl nejeden muž ukroutit hlavu. Ale nikdy se své přednosti nenaučila využívat ve svůj prospěch, a postupem času začala dokonce pochybovat, k čemu by jí asi tak byly.

Anne-Line nebo Anneli, jak si s oblibou sama říkala, se nejspíš nedovedla ve svém vlastním životě řádně zorientovat, jak se vyjádřil její otec. Když se o ni ucházeli muži, dívala se vlevo, ačkoli ti nejlepší stáli zrovna vpravo. Při nákupu oblečení se řídila vždy svým vnitřním hlasem, místo aby dala na pohled do zrcadla. Při výběru studia se orientovala spíš na okamžitý výdělek než na příjmy z dlouhodobého hlediska. A časem se dostala do situace, kterou jistě nepředpokládala a určitě by si ani sama nepřála se v ní ocitnout.

Po řadě nevydařených vztahů patřila nyní k oněm sedmatřiceti procentům dospělé dánské populace, která žije single, a proto v posledních letech zpravidla příliš mnoho a špatně jedla a odsoudila se tak k trvalému stavu zklamání z roztékajícího se těla a k téměř nesnesitelné únavě. Ale nejhorší ze všech jejích životních zklamání bylo přece jen zaměstnání, u kterého skončila. Když byla mladá, jistá dávka idealismu ji přesvědčila, že práce v sociální oblasti je jednak užitečná a jednak jí dodá pocit velkého osobního zadostiučinění. Jak měla v té době vědět, že po přelomu tisíciletí bude přijata kupa nepromyšlených a nešťastných politických rozhodnutí, jejichž výsledkem bude mimo jiné to, že ona sama je dnes sevřená jako ve svěráku mezi nekompetentními mezičlánky systému a nesolidárními politiky žijícími

mimo realitu? Za uplynulou řadu let neměla ani ona, ani nikdo z jejích kolegů sebemenší šanci udržet krok se všemi oběžníky a direktivami a analytickými aparáty, jež se na ně valily, takže se nakonec ocitla v sociálním systému, který působil zcela nekontrolovaně, často byl spravovaný v rozporu se zákonem, a k ruce měla aparát udílení sociálních dávek, který nemohl nikdy fungovat. Mnozí z kolegů podlehlí stresu, včetně Anneli. Dva měsíce strávila doma pod peřinou s temnými, depresivními myšlenkami, naprosto neschopná soustředit se na sebejednodušší úkony. Když se konečně vrátila do práce, bylo to málem horší než předtím. V marasmu hrubého zanedbání péče ze strany politiků jí kromě obvykle potřebných klientů dali více či méně náhodně na starost tikající bombu systému, jak sama nazývala skupinu především mladých žen, které se nikdy nic nenaučily a ani toho nebudou nikdy schopny.

Pokaždé když se Anneli vracela z práce, byla naštvaná a k smrti unavená. Ne proto, že by odvedla kus užitečné práce, ale právě proto, že se jí to nepodařilo. A dnešek nebyl žádnou výjimkou, krátce řečeno další den nanic.

Za chvíli ji čeká rutinní prohlídka, mamograf v Královské nemocnici, a pak si koupí pár dortíků, hodí si nohy nahoru a zabalí se pěkně do deky a potom jako každý týden v osm hodin večer půjde s kolegyněmi na jógu.

Anneli vlastně rozvíjení tělesných dovedností nenáviděla, a jógu obzvlášť. Bolelo ji pak celé tělo, tak proč to pro všechno na světě dělala? V podstatě neměla kolegyně ráda a věděla, že je to vzájemné. Jediný důvod, proč už ji dávno nezavrhl, byl, že dovedla v souvislosti s prací odpovědět na jakoukoliv otázku.

Protože i taková Anneli byla.

„Cítila jste v dané oblasti v poslední době něco nepříjemného, Anne-Line?“ zeptala se lékařka, zatímco studovala rentgenový snímek.

Anneli se pokusila o úsměv. Deset let se na výzkumu podílela a za tu dobu se otázka ani odpověď nezměnily.

„Jen když mi to prso kvůli rentgenu rozplácnete jako vdolek,“ odpověděla suše.

Lékařka se otočila. Obvykle netečnou tvář dnes zbrázdily vrásky a Anneli zcela nečekaně a ošklivě zamrazilo.

„Ve vašem pravém prsu se objevila bulka, Anne-Line.“

Anneli zadržela dech. To je ale špatný vtip, pomyslela si na vteřinu celá zmatená.

Pak se doktorka opět obrátila k monitoru. „Podívejte se.“ Špičkou tužky naznačila velkou skvrnu, něco chvilku ťukala do počítače a pak se objevil nový snímek.

„Tohle je z minulého roku, kdy tam nic nebylo, Anne-Line. Obávám se, že budeme muset zvážít rychlý zásah.“

Anne-Line to nechápala. Slovo rakovina jen proplulo kolem. Tak odporný výraz.

„Proč jdeš až teď?“

Čtyři ženy se trochu jízlivě pousmály, ale na to byla zvyklá.

„Už jsme si daly pořádně do těla. Cos sakra prováděla?“

Posadila se ke stolu v kavárně jako obvykle a pokusila se o úsměv. „Jen jsem toho dneska měla nějak moc, takže jsem úplně hotová.“

„Dej si něco sladkého, ať si obalíš nervy,“ řekla Ruth. Pracovala na sociálním odboru dvaadvacet let, než to konečně vzdala, a teď už šest měsíců úředničila pro taxislužbu. Byla dost směšná, ale určitě toho věděla víc než většina ostatních.

Anneli zaváhala. Má se lidem, kterým na ní nezáleží, svěřit, proč nemá chuť na pozdrav slunci a vyprazdňování vědomí za doprovodu takzvané world music? Udržela by city na uzdě, kdyby to vyklopila? Přece se jim tady nerozbulí, aby na ni všechny civěly.

„Jémine, ty vypadáš, jako by ti nebylo nejlíp. Děje se něco, Anne-Line?“ zeptala se Klara, nejvstřícnější z nich.

Anne-Line se rozhlédla po nenalíčených kolegyních s dezertními vidličkami v plné pohotovosti. Jak by jí k čertu asi tak pomohly, kdyby jejich rozkošnou harmonii nabourala drsnou realitou? Ani nevěděla, co je ta blbá bulka zač.

„To jen ty potrhle holky,“ řekla tedy.

„Jó, tyhle ty zase!“ přikývla jedna z dam unaveně. Jako by Anneli nevěděla, že na tohle téma nikdo energií plýtvat nebude. Jenže o čem by měla jinak mluvit? Neměla doma žádného chlapa, na kterého by si mohla stěžovat. Žádné děti, kterými by se mohla vytahovat. Žádnou novou exkluzivní pohovku v barvě kari, kterou by mohla ukazovat na fotografiích a přitom se chlubit, jak byla svinsky drahá.

„Vím, že je to můj problém, ale stejně z toho zvracím, chápete? Jsou lidé potřební a pak jsou tu ty prázdné nádoby, které jsou samé krajky, kozačky, make-up a prodloužené vlasy. Není jim prostě co vytknout. Všechno mají dokonale sladěné, kabelku, boty, oblečení — a všechno se to třpytí blik, blik, blik!“

Její popis nejmladší kolegyni rozesmál, ale ostatní jen pokrčily rameny. Ty šedé kancelářské myši se od zmíněných dívek lišily tolik, že už to ani víc nešlo, a když se konečně odvázály, nanejvýš si obarvily vlasy henou nebo vklouzly do kozaček ke kotníku, posázených drobnými nýtky. Samozřejmě jim to bylo jedno, jak jinak? V téhle společnosti byli

všichni lhotejní, a pokud o něco šlo, neviděli, neslyšeli. Jak by na tom jinak mohli být tak zle?

„Anne-Line, nedej se,“ řekla Ruth.

Nedat se? To se lehko řekne, když je z toho jeden venku.

Anneli pomalu zvedla ruku k prsům. Teď jí připadalo, že se bulka všude roztahuje. Snad to byl jen důsledek vyšetření.

Bav se, řekni něco, co by tě přivedlo na jiné myšlenky, pomyslela si, zatímco se jí pomalu zrychloval tep.

„Bráchova Jeanette je taky taková,“ zachránila ji Klara. „Kolikrát jsem ho se švagrovou slyšela říkat, jak je jejich dcera krásná a úžasná a jak je talentovaná.“ Ušklíbla se. „Talentovaná? I kdyby snad měla nějaký talent, tak ho rozhodně nerozvinula. Roky jí umetali cestičku a dneska je přesně taková, jak říkáš, Anne-Line.“

Pocit v hrudi o poznání ustoupil a vystřídalo ho podivné teplo, které ji rozpálilo doběla. Proč ta nemoc nepostihla místo ní jednu z těch nepoužitelných kravek?

„Takže Jeanette je na podpoře a má za sebou dlouhou řadu nabídek nejrozumnějších pracovních míst a rekvalifikací?“ donutila se Anneli zeptat.

Klara přikývla. „Několik let žadonila o místo učnice v kadeřnictví, a když ho konečně dostala, vydržela to jenom půl dne.“

Pár ostatních žen zvedlo hlavu. Klaru si poslechnou očividně rády.

„Jeanette měla o polední přestávce uklidit, což odmítla se slovy, že to teda přehánějí, ale doma se pak vymluvila na něco jiného!“

„A na co teda?“ zeptal se někdo.

„Řekla, že je deprimovaná z toho, jaké problémy tam řeší zákazníci. A že to prostě nezvládne!“

Anneli se rozhlédla. Seděly tam a mračily se, ale pro ni byl tohle denní chleba. Kolikrát se s pracovním úřadem nadřely, aby našly nějakou praxi nebo zaměstnání, které však dívky jako Jeanette stejně nezvládly?

Proč jen nešla na ekonomku, jak jí radil táta? Mohla sedět spolu s ostatními zločinci v Christiansborgu a nahrabat si, aniž by se musela obtěžovat s věčně nespokojenými ženskými, které nikdy nebudou schopné fungovat v běžném životě. Byly jako špinavá voda ve vaně a Anneli měla chuť prostě jen vytáhnout špunt.

Dnes dopoledne si zavolala čtyři známé firmy, dlouhodobě nezaměstnané. Místo aby se přemohly a přišly samy s nějakým primitivním řešením, jak celou situaci zlepšit, jedna po druhé natahovaly nestydatě ruku, aby sociální pokladnu hezky vysály. Anneli se jako vždy pachtila s tím, aby je všechny čtyři dostala na lopatky. Když se nechtějí nic naučit a neudrží si místo, musejí nést následky. Protože aspoň v tom je pro ni zákon přece jen oporou.

Na základě předchozích zkušeností věděla, že se ty čtyři kozy zanedlouho vrátí s omluvenkami od lékaře, že pracovat nemůžou, a to z nejrůznějších důvodů, protože právě v tom nezná fantazie mezí: závažná sklíčenost, špatné koleno, pohmožděniny po pádu na radiátor s následným otřesem mozku, dráždivý tračník a dlouhá řada dalších utrpení, která se nedají ani změřit, ani zvážit. Pokusila se přimět nadřízené, aby lékařům přehnané diagnózy zatrhli, ale ukázalo se to kupodivu jako choulostivé téma, takže lékaři dál vydávali nepodložené neschopenky, jako by se nechumelilo.

Dnes se jedna z dívek dostavila bez prodloužené neschopenky, protože přišla k doktorovi pozdě. A když se jí Anneli zeptala proč a zdůraznila, jak je důležité dodržovat dohody, odpověděla ta husička, že seděla v kavárně s kamarádkami

a zapomněla se podívat na hodinky. Byly tak omezené a jejich sociální inteligence byla tak mizivá, že ani nevěděly, kdy zalhat.

Anneli by ta odpověď měla šokovat, jenže už byla zvyklá. Nejhorší ale bylo pomyšlení, že to budou právě takové dívky jako Amalie, Jazmine, nebo jak se všechny jmenovaly, které se nakonec o takové jako Anneli budou jednou starat v domově důchodců.

Bože chraň.

Anneli se zahleděla do prázdna.

Domov důchodců... Kde je napsané, že se toho vůbec dožije? Nenaznačila snad lékařka víc než jasně, že rakovina prsu by se měla brát vážně? A že i kdyby se prso muselo odstranit, nemusí to stačit, protože nemoc se dávno mohla rozšířit dál? A že to zatím neví?

„Proč s tím prostě nesekeš?“ vytrhla ji Ruth z myšlenek. „Peněz máš dost.“

To byla opravdu ošklivá otázka. Již téměř deset let žilo Anne-Linino okolí v mylném domnění, že vyhrála hromadu peněz ze stíracího losu, a ona neudělala nic, aby jim to vyvrátila. Najednou si přivlastnila určitý status, kterého by jinak nedosáhla. Lidé ji vnímali jako nudnou a zapšklou, malou šedou myš, což byla vlastně pravda. Jenže teď byla ta šedá myš obestřená záhadou.

Proč si trochu těch peněz neužila, ptali se. Proč chodila nadále v levných hadrech? Proč si nekoupila drahý parfém? Proč nejela na exotickou dovolenou? Proč, proč, proč?

Když jednou uprostřed pracovní doby setřela los, spontánně vykřikla nadšením, protože pět set korun pro ni byl absolutní rekord. Její vítězný pokřik ale přiměl Ruth vyletět ze sousední kanceláře, aby si poslechla, co se přihodilo.

„Vyhrála jsem pět set, chápeš to? PĚT set!“ jásala Anneli.

Ruth oněměla, asi uviděla Anneli poprvé se smát.

„Slyšely jste to, Anne-Line vyhrála PĚT set tisíc!“ vykřikla zničehonic a novinka se po úřadu rozšířila jako požár. Anneli pak dala do placu zákusky a pomyslela si, že proti tomu omylu nic nemá a že je při tom chvilku nechá. Najednou jako by byla něco víc, zviditelnilo ji to. Že pak nedokázala z té lži vybruslit a že si ji později dobírali kvůli škodlivosti, byla jiná věc. Anneli si představila misky vah a ta s uznáním vážila kupodivu o dost víc než ta s přisouzeným lakomstvím.

A Ruth se jí teď zeptá, proč prostě nepodá výpověď. Co jí na to pro všechno na světě má říct? Možná bylo ale pouze otázkou času, kdy na to Ruth dostane odpověď. Až už nebude Anne-Line mezi živými.

„Nechat práce? A kdo to bude dělat místo mě?“ zeptala se vážně. „Nějaká holka v Jeanettině věku? Ta to tak vytrhne.“

„První generace s horším vzděláním než rodiče!“ přikývla jedna z těch, které se ještě nevzdaly víry, že pážecí stříh stále frčí. „A kdo by zaměstnal někoho, kdo nic neumí?“

„*Big Brother, Hotel Paradise, Robinsonův ostrov* nebo *Ostrov Bikini!*“ odpověděla jedna veselá kopa.

Ale moc do smíchu jim nebylo.

Anneli vypila během večera tolik ginu s tonikem a oddávala se tolika chmurným myšlenkám, že nemohla spát ani bdít.

Jestli bude muset tenhle svět opustit, pak určitě ne sama. Představa, že by Michelle, Jazmine, Denise nebo ta agresivní punkerka Birna chodily dál po světě, zatímco ona bude hnít v hrobě, byla tísnivá. A nejhorší na tom bylo, že i když se jim snažila pomoci, co jí síly stačily, věděla, že se jí za zády posmívají. Naposledy dnes, když vyšla z kanceláře pro jednoho ze svých nejoblíbenějších klientů, postaršího, špatně chodícího pána, který nebyl již téměř šest měsíců